

[Morten Lange.]

skal undersøges, men det er, som om der, hvis beslutningsprocessen ikke anes lidt mere, kan gå både vinter og vår, og tidsfaktoren i denne sag kan nemt gå hen og blive lidt knap. Jeg tror i hvert fald, det tegner i den retning, at selv om handelsministeren var lidt skeptisk, så har han dog nok i sin dybeste sjæl indstillet sig på, at hvad angår olien, får vi lavet et raffinaderi. Det er nok temmelig klart, og det er på tide at få skaffet de fornødne leveringskontrakter af passende langsigtet karakter.

Hvad angår spørgsmålet om atomværkerne, har det naturligvis været et vigtigt punkt i debatten. Jeg tror, jeg fik sagt tilstrækkelig meget om det svigt, jeg synes elektricitetsværkerne er skyldige i på dette område, hvad angår planlægningen, og det understreger yderligere for mig, at i fremtiden må el- og kraftforsyningen være et direkte kontrolleret samfundsanliggende og ikke dette mærkelige misfoster, det er nu.

Hvis vi skulle planlægge dette land fra ny af, ville vi aldrig finde på den form for ejendomsret, som elektricitetsværkerne er underkastet. Det er i den grad et parlamentarisk misfoster, så alting tilsiger, at vi kommer ud af det. Det gør det også af en grund til: beslutningen om, at vi skal bruge atomkraftværker, er en politisk beslutning, men det er det skam også, hvis vi træffer den positivt: hvad type atomkraftværker vil vi bruge? Det er ikke sikkert, at de driftsbilligste også er de bedste. Jeg har personlig som min erfaring nærmest den opfattelse, at de canadiske tungtvandsprincipper er væsentlig bedre end dem, man i øjeblikket synes er nemmest at gå til, og det kommer der en lang række implikationer af: spørgsmålet om uranets type osv., osv., og det er en af de ting, jeg tror vi må tage med ind i vores undersøgelse. Det kan også have betydning for beslutningen, for karakteren af forsyningerne er af betydning.

Der er i nogle af de sidste indlæg blevet peget på det ønskelige i at udbygge det nordiske samarbejde. Jeg synes, det er rigtigt. Alting tyder på, at nordisk energisamarbejde har mange positive momenter i sig. Naturligvis frister den norske olie i denne forbindelse med det samme, men også danske uranforekomster kan komme ind som et

aktiv, og samarbejdet i sin totalitet, også om raffinaderikapacitet, kan vise sig at være vigtigt. For vi kan lige så godt konstatere det, som er en kendsgerning, at De europæiske Fællesskaber på dette område har spillet noget så rørende fallit. Det vil naturligvis glæde enhver modstander, at dette efter min mening mislykkede samarbejde også er mislykket på energiområdet, men da skal vi bare huske på, at mislykket samarbejde varmer nu engang ikke i radiatorerne, så vi må finde på noget andet, for samarbejde på dette område er givetvis en nødvendighed. Alting peger nu som før på, at det er det nordiske samarbejde, som vi kan nå længst med, og det haster det derfor med at få koordineret i forbindelse med den debat, vi fører, og vel at mærke i forbindelse med de konkrete, endelige beslutningsprocesser, uden hvilke denne debat naturligvis kun er et elskværdigt, skal vi sige divertissement på et tidspunkt, hvor radiatorvarmen ikke er helt så nødvendig, som den var for nogle måneder siden. Vi skal huske, at der kommer en vinter efter denne, og at der kommer mange vintre efter denne, og det er dem, vi mere end noget andet skal planlægge for.

Honoré (KrF):

Ud over de forskelle i synspunkter på hele energispørgsmålet, som hænger sammen med de forskellige partiers idégrundlag, har der vist sig en vidtgående enighed om en række punkter, der snarest bør omsættes i handling.

Det ser ud til, at der er en bred enighed om, at elværkerne i stigende grad må overgå til kul. Der er en positiv holdning til atomkraftværker, et ønske om, at beslutningen herom ikke udskydes for længe. Man ønsker en bredere belysning af forskellige forhold omkring atomkraftværkerne, deres rentabilitet, de sikkerhedsmæssige sider, forsyningsmuligheder, de forskellige reaktortyper. Der er også et ønske om at give befolkningen en fyldig information, ikke blot om atomkraftværkerne, men om deres placering i hele energispørgsmålet. Der er et ønske om, at folketinget får en vis indflydelse på etablering af atomkraftværkerne. Det har også været fremme, at elværkernes forhold måske skulle tages op til fornyet overvejelse.